

Міністерство освіти і науки України

ОДЕСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА
АРХІТЕКТУРИ

Інженерно будівельний інститут
Кафедра організації будівництва і охорони праці

СИЛАБУС
освітньої компоненти – ОКЗ1
навчальної дисципліни

ОХОРОНА ПРАЦІ ТА БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ

Освітній рівень	перший (бакалаврський)	
Програма навчання	обов'язкова	
Галузь знань	14	Електрична інженерія,
Спеціальність	144	Теплоенергетика
Освітня програма	Енергетичний менеджмент та інжиніринг енергосистем	
Обсяг дисципліни	3 кредити ECTS (90 академічних годин)	
Види аудиторних занять	лекції, практичні заняття	
Індивідуальні та (або) групові завдання	2 контрольні робота	
Форми семестрового контролю	залік	

Викладачі:

Дашковська Ольга Петрівна, к.т.н., доцент кафедри організації будівництва і охорони праці, dop.od@ukr.net

В процесі вивчення даної дисципліни студенти знайомляться з умовами позитивного та негативного впливу на життєдіяльність та здоров'я людини зовнішніх та внутрішніх факторів, санітарно-гігієнічними вимогами до умов праці. Отримують вміння визначати шкідливі та небезпечні фактори в робочій зоні та в навколишньому середовищі, що надає можливість майбутньому керівнику приймати вірне рішення по захисту працівників та ведення безпечного технологічного процесу.

Передумовами для вивчення дисципліни є набуття теоретичних знань та практичних навичок за такими дисциплінами: математика; фізика; хімія; правознавство.

Програмні результати навчання:

ПРН2. Знати і розуміти інженерні науки, що лежать в основі спеціальності «Теплоенергетика» відповідної спеціалізації, на рівні, необхідному для досягнення інших результатів освітньої програми, в тому числі певна обізнаність в останніх досягненнях науки і техніки у сфері теплоенергетики.

ПРН3. Розуміння міждисциплінарного контексту спеціальності «Теплоенергетика».

ПРН4. Аналізувати і використовувати сучасні інженерні технології, процеси, системи і обладнання у сфері теплоенергетики.

ПРН8. Застосовувати передові досягнення електричної інженерії та суміжних галузей при проектуванні об'єктів і процесів теплоенергетики.

ПРН9. Вміти знаходити необхідну інформацію в технічній літературі, наукових базах даних та інших джерелах інформації, критично оцінювати і аналізувати її.

ПРН11. Мати лабораторні / технічні навички, планувати і виконувати експериментальні дослідження в теплоенергетиці за допомогою сучасних методик і обладнання, оцінювати точність і надійність результатів, робити обґрунтовані висновки.

ПРН12. Розуміти ключові аспекти та концепції теплоенергетики, технології виробництва, передачі, розподілу і використання енергії.

ПРН14. Мати навички розв'язання складних задач і практичних проблем, що передбачають реалізацію інженерних проектів і проведення досліджень відповідно до спеціалізації.

Диференційовані результати навчання:

знати:

- основні принципи формування безпечної життєдіяльності людини;
- законодавчі акти та нормативні документи з питань безпеки життєдіяльності людини та охорони праці;
- основні принципи колективної безпеки.
- основні завдання виробничої санітарії та гігієни, безпеки життєдіяльності;
- основні вимоги до працездатності людини;
- основи фізіології праці в комфортних умовах;
- значення повітря робочої зони та методи захисту від шуму і вібрації;
- значення виробничого освітлення;
- суть і зміст питань електробезпеки;

розуміти:

- закономірності організаційної роботи щодо охорони праці;
- переваги ведення безпечного технологічного процесу.

володіти:

- методикою визначення мікроклімату робочої зони;
- методикою розрахунку штучного освітлення;

- механізм підтримки здоров'я;
- методикою розрахунку природнього освітлення.

вміти:

- надавати першу допомогу потерпілому;
- оцінювати середовище перебування щодо особистої безпеки, безпеки колективу і суспільства;
- користуватися основними положеннями законодавчих і нормативних актів з ОП;
- розрахувати шляхи евакуації під час пожежі;
- користуватися первинними засобами пожежогасіння.
- проводити моніторинг небезпечних ситуацій та способи збереження життя і здоров'я,
- забезпечувати захист працівників в умовах загрози і виникнення небезпечних та надзвичайних ситуацій.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№п/п	Назва тем	Кількість годин			
		лек-ції	прак-тичні	лабораторні	самостійна
1	Теоретичні основи БЖД	2	4.0	-	4
2	Людина як елемента системи «Людина – життєве середовище». Фактори зниження життєдіяльності.	2.0	4.0	-	6
3	Людина як елемент системи “Л-СМ” Фактори зниження життєдіяльності	2.0	2.0	-	6
4	Природні небезпеки	2.0	-	-	2
5	Небезпеки в сучасному урбанізованому середовищі	2.0	-	-	2
6	Правові й організаційні основи охорони праці	2,0	2.0	-	2
7	Виробничий травматизм, професійні захворювання	2.0	2.0	-	2
8	Санітарно-гігієнічні вимоги до охорони праці	2.0	2.0	-	4
9	Вплив освітлення на життєдіяльність людини	2.0	4.0	-	4
10	Виробничий шум і вібрація	2.0	2.0	-	4
11	Електробезпека	2.0	2.0	-	2
12	Пожежна безпека	2.0	-	-	4
	Всього	24	24	-	42

Критерії оцінювання та засоби діагностики

Мінімальний рівень оцінювання щодо отримання «заліку» за навчальною дисципліною «Охорона праці та безпека життєдіяльності» складає 60 балів і може бути досягнений наступними засобами оцінювання:

Засоби оцінювання	Мінімальна	Максимальна
--------------------------	------------	-------------

Вид контролю	Кількість у семестрі	кількість балів	кількість балів
Практичні роботи (виконання та захист)	12	24	36
Контрольна робота	2	14	28
Контроль знань:			
Поточний контроль знань	2	22	31
Підсумковий контроль знань	1		
Участь в науковій роботі кафедри, конференції, олімпіаді з ОП ОДАБА		-	5
Разом		60	100

З дисципліни передбачено виконання двох контрольних робіт.

Це визначення рівня власної працездатності - контрольна робота № 1. Рекомендації щодо виконання роботи представлені в методичних вказівках [2]. Контрольна робота № 2 складається з розрахунку трьох задач. При розв'язанні задач обов'язковим є представлення висновків щодо результатів розрахунків. Методичні рекомендації щодо вибору варіанту та завдання для виконання контрольної роботи наведені у [3].

Два рази в семестрі проводиться поточний контроль знань – **варіативний бліц-контроль ключових термінів теоретичної частини** (20 тестових питань), наприклад

1. Значення допустимої температури повітря залежить від:

- 1) категорії приміщення за небезпекою електротравм;
- 2) пори року;
- 3) категорії приміщення з вибухопожежної безпеки
- 4) категорії приміщення з пожежної безпеки

2. Скільки існує категорій важкості праці?

- 1) 1 2) 2 3) 3 4) 4

3. Період року визначається в залежності від:

- 1) температури повітря зовнішнього середовища;
- 2) категорії важкості робіт;
- 3) середньодобової температури повітря зовнішнього середовища
- 4) температури повітря внутрішнього середовища;

Участь у олімпіадах та конференціях дає змогу студентам покращити свій результат, які не змогли з будь яких причин набрати необхідну кількість балів, або для студентів, що бажають збільшити вже набрану кількість балів. Участь у олімпіадах та конференціях передбачає презентацію матеріалів наукової роботи за тематикою навчальної дисципліни на методичному семінарі кафедри та подання роботи на щорічний студентський конкурс.

4. Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Закон України «Про охорону праці»
2. Закон України «Про пожежну безпеку»
3. Закон України «Про охорону праці зі змінами 2023 рік №2694-ХІІ від 14.10.1992, редакція від 14.08.2021».
4. ДБН В.2.5-28:2018 «Природне і штучне освітлення».
5. ДСН 3.3.6.042-99 Санітарні норми мікроклімату виробничих прищень.
6. ДСН 3.3.6.037-99 Санітарні норми виробничого шуму, ультразвуку та інфразвуку.
7. ДСН 3.3.6.039-99 Державні санітарні норми виробничої загальної та локальної вібрації
8. ДСТУ 2293-2014 «Охорона праці. Терміни та визначення основних понять».
9. Третьяков О.В, Доронін Є.В, Пономаренко Р.В, Безсонний В.Л. Основи охорони праці: підручник. Харків, ТОВ «Планета-Прінт», 2020. 588 с.
10/ Чалий Д.О., Сукач Ю.Г., Сукач Р.Ю., Гаврись А.П. Адміністративно-правова діяльність у сфері цивільного захисту, техногенної та пожежної безпеки: Навчально-методичний посібник – Львів: Видавництво “Растр-7”, 2021. – 213с.
11. Конспект лекцій з дисципліни «Охорона праці та безпека життєдіяльності» для студентів що навчаються за освітньо-професійною програмою підготовки бакалаврів галузі знань 14 «Електрична інженерія», за спеціальністю 144 «Теплоенергетика» – О.: ОДАБА, 2022. Дашковська О.П., Книш О.І.
12. МВ до виконання практичних занять з дисципліни «Охорона праці та безпека життєдіяльності» для студентів галузі знань 19 «Електрична інженерія», спец. 144 «Теплоенергетика» освітнього рівня «бакалавр» Одеса: ОДАБА, 2021. – с.105 Беспалова А.В., Дашковська О.П., Книш О.І., Романюк В.П.
13. МВ до виконання контрольної роботи з курсу «Охорона праці» для студентів що навчаються за освітньо-професійною програмою підготовки бакалаврів ”Енергетичний менеджмент та інжиніринг енергосистем” галузі знань 14 - “Електрична інженерія” за спеціальністю “Теплоенергетика”– О.: ОДАБА, 2022. – 33с. Дашковська О.П., Книш О.І.

Допоміжні джерела інформації

1. Безпека життєдіяльності: підручник. / [О. І. Запорожець, Б. Д. Халмурадов, В. І. Применко та ін.] – К.: «Центр учбової літератури», 2013. – 448 с.

2. Моделі, механізми та інформаційні технології портфельного управління розвитком складних регіональних систем безпеки життєдіяльності. – Монографія. – Львів: Вид-во ЛДУ БЖД, 2015. – 128 с.
3. Ткачук К.Н., Халімовський М.О., Зацарний В.В. та ін. Основи охорони праці: підручник. – К.: Основа, 2011. – 474 с.
4. Желібо Є.П., Заверуха Н. М. Безпека життєдіяльності. Навч. посібник/ 6-е вид.-К.: Каравела,2011.